

Koordynator projektu:

IKF – Institut für Konfliktforschung (Wiedeń, Austria)

Partnerzy:

CESIS – Centre for Studies for Social Intervention (Portugalia)

DHPol – Deutsche Hochschule der Polizei (Niemcy)

SAFE Ireland (Irlandia)

UwB – Uniwersytet w Białymstoku (Polska)

ZOOM – Gesellschaft für prospektive Entwicklungen e.V. (Niemcy)

UNIWERSYTET
W BIAŁYMSTOKU

Dane kontaktowe:

Dr hab. Małgorzata Halicka, prof. UwB
mhalicka@onet.pl

Dr hab. Jerzy Halicki, prof. UwB
j.halicki@uwb.edu.pl

Dr Emilia Kramkowska
emilka.kramkowska@wp.pl

Dr Anna Szafranek
annaszafranek01@gmail.com

Strona www: www.uwb.edu.pl

SNaP

Porządek prawny i ochrona policji w przypadkach przemocy domowej wobec kobiet ze specjalnymi potrzebami

Projekt współfinansowany ze środków Komisji Europejskiej w ramach programu Daphne III

Środki ochrony w przypadkach przemocy domowej – sytuacja kobiet ze szczególnymi potrzebami

Projekt Daphne III SNaP (Special needs and protection orders) skupia się na ochronie ofiar przemocy domowej, które mają szczególne potrzeby. Badania wskazują, że pewne czynniki w życiu ofiary mogą mieć negatywny wpływ na skuteczność mechanizmów prawnych i może zmniejszać skuteczność środków stosowanych dla ochrony ofiary. Czynniki, które zidentyfikowano jako przeszkody na drodze do pełnej efektywności środków stosowanych dla ochrony ofiary to między innymi pewne normy kulturowe, które powstrzymują ofiary przed podjęciem kroków w celu wykonania nakazów sądu w związku z sytuacją przemocy domowej, zależność – kiedy ofiara nie ma innych źródeł wsparcia poza sprawcą przemocy, oraz utrudnienia w dostępie do pomocy, takie jak bariera językowa i ograniczona mobilność, które mogą utrudnić ofierze dostęp do i możliwość egzekucji środków zastosowanych w celu jej ochrony. W projekcie SNaP oceniane będzie jak skuteczne i adekwatne są środki stosowane w celu pomocy ofiarom o szczególnych potrzebach w pięciu zaangażowanych w projekt krajach (Austria, Irlandia Niemcy, Polska Portugalia,). Ponadto analizie poddane zostaną możliwe alternatywy: od adaptacji istniejących rozwiązań, po stworzenie nowych, bardziej adekwatnych metod interwencji.

Główne cele

Celem projektu jest zbadanie w jakich przypadkach są stosowane środki mające na celu ochronę ofiar przemocy domowej w krajach partnerskich. W sposób szczególny uwaga zostanie zwrócona na ofiary ze specjalnymi potrzebami, którym może grozić dalsze niebezpieczeństwo.

W Polsce główne środki stosowane w celu ochrony ofiar przemocy domowej obejmują m.in. zakaz zbliżania się do ofiary, tymczasowe aresztowanie oraz eksmisję. Wychodzą one z założenia, że ofiara jest w stanie funkcjonować samodzielnie i podejmować autonomiczne decyzje. Środki te poddane są w wątpliwość, ponieważ nie odpowiadają potrzebom niektórych ofiar przemocy domowej. Zamierzamy zatem:

- ❖ Przeanalizować już istniejące regulacje prawne i zidentyfikować główne problemy związane z ich wdrażaniem.
- ❖ Zidentyfikować czynniki, prowadzące do porażki tych mechanizmów, takich jak normy społeczne, brak wsparcia społecznego, ograniczony dostęp do usług ze względów ekonomicznych i w związku z ograniczoną mobilnością.
- ❖ Zbadać ograniczenia i możliwości obecnego systemu mechanizmów prawnych w odniesieniu do potrzeb grup różnych ofiar przemocy domowej
- ❖ Zarekomendować możliwości usprawnienia i zaadaptowania istniejących rozwiązań, aby lepiej realizowały zróżnicowane potrzeby ofiar przemocy domowej.

Podjęmowane działania i oczekiwane wyniki

Projekt składa się z trzech głównych etapów: w pierwszym zbadane zostaną istniejące w Polsce i innych krajach partnerskich mechanizmy prawne mające na celu ochronę ofiar przemocy domowej. Na tym etapie przedstawione zostaną dostępne dane i statystyki dotyczące tych mechanizmów.

Podczas drugiego etapu projektu przeprowadzone zostaną wywiady z zaangażowanymi stronami (organizacje pozarządowe, policja, prokuratura, sądy) dotyczące ich doświadczeń z istniejącymi środkami stosowanymi w celu ochrony ofiar przemocy domowej. Na tym etapie przeanalizowane zostaną także akta konkretnych spraw.

W trzecim i ostatnim etapie projektu w oparciu o informacje uzyskane od ekspertów oraz wyniki badań krajowych i europejskich przygotowana zostanie strategia przedstawiająca rekomendacje.

Rekomendacje te będą punktem wyjścia dla planowania dalszych działań, które rozpoczną się od rozpowszechnienia wyników badań (przez stronę WWW, międzynarodowe konferencje) oraz rozmów z zaangażowanymi stronami – decydentami, pracownikami administracji, lobbystami, praktykami (szczególnie usługodawcami) oraz naukowcami w Polsce, w krajach partnerskich i na poziomie europejskim.